

REGISTERBLAD

Namn och datum: Leif Göthe (981018), Leif Göthe och Oskar Norrgrann (980217)

Område av riksintresse för naturvård i Västernorrlands län

Områdesnummer: NRO22042

Områdesnamn: Gådeån

Kommun: Härnösands kommun

Kartblad: 17 I NV, 17 H NO, 18 H SO

Läge: 17I9A3C3G

Area: 958 ha

Naturgeografisk region: 28a. Sydligt boreala kuperade området: Medelpad och "Höga Kusten" i Ångermanland

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Huvudavrinningsområde 39 Gådeån

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Vågig bergkullterräng

Riksvärde

Vattendrag	Fauna	

Värdeomdöme: Gådeån är lek- och uppväxtområde för havsöring. I ån förekommer och så de hänsynskrävande arterna flodkräfta och nattsländan *Beraoedes minutus*. Dessutom finns ett reproducerande flodpärlmusslebestånd (sårbar) i Brånsån, som är ett biflöde.

Huvudkriterier: C. Områden med sällsynta naturtyper, hotade eller sårbara biotoper eller arter

Förutsättningar för bevarande:

Gådeån bevaras i och återställs till ett så naturligt miljötillstånd som möjligt.

- Vattenkvaliteten uppfyller fastställda miljökvalitetsmål för naturvatten.
- Ingen ytterligare vattenreglering och inga dikningar.
- Inga torvtäkter inom tillrinningsområdet.
- En tillräckligt bred skyddszon av träd och annan vegetation sparas längs stranden.
- Inga inplanteringar av främmande arter eller fiskstammar.
- Inga fiskutsättningar med undantag för genetiskt material från ursprungsbestånd.
- Biotopvård utförs på ett sådant sätt att vattenbiotopen återställs till så naturliga förhållanden som möjligt.
- Onaturliga vandringshinder för fisk och andra organismer elimineras. Vägövergångar är utförda så att utter kan passera obehindrat och att den naturliga bottnen i vattendraget bibehålls eller återställs.

Säkerställande:

Klarlägg hur vattenekosystemet kan skyddas.

Områdets huvuddrag: Gådeån mynnar i Fällöviken i södra utkanten av Härnösand tätort. Ån har vid mynningen en medel vattenföring på 2,5 m³/s, som ansamlats från ett 293 km² stort nederbördsområde. Några längre sammanhängande strömsträckor finns inte längs ån. Sjöprocenten är hög.

Gådeåns nedre delar är ett betydande reproduktions- och uppväxtområde för havsöring. I ån finns även ett bestånd av flodkräfta. I biflödet Brånsån finns ett väl fungerande flodpärlmusslebestånd. I Brånsån förekommer också den hänsynskrävande nattsländan *Beraoedes minutus*. Gådeåns utlopp Fällöviken, liksom åns utlopp i Nässjön utgör rastlokaler för änder och vadare.

Botaniskt uppvisar ån ingen större särprägel. Strandvegetationen är dock hitvis örtrik med bl a fjälltolta, strutbräken och hultbräken.

Ingen fallhöjd i Gådeån utnyttjas längre för kraftändamål. Som helhet betraktad får åns vattenfåra anses vara tärligen orörd. Idag används Gådeåns nederbördsområde som vattentäkt för Härnösands tätort. Öjesjön regleras därför för vattenförsörjningen och ett medeluttag av ca 200 l/s tas ur Bondsjön, Nässjön och Långsjön. Nuvarande vattenuttag har dock ringa inverkan på ån under normala vattenföringar.

Anmärkningar:

Referenser: Wallin B Ch, 1982. De mindre vattendragen i Västernorrlands län. Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Publ 1982:4.

Härnösandskommitten, 1985. Härnösand

Eriksson M O G, Henrikson L, Söderberg H, 1998. Flodpärlmusslan i Sverige. Naturvårdsverket Rapport 4887.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Sjö- och vattendragsinventering. Opubl.

Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintressen för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende arter och stammar av fisk.